Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6827

2024 11 29

TARYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. spalio 21 d.

dėl Austrijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos

(C/2024/6827)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 ([2]), kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus Priemone padedama užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, visų pirma reformas ir investicijas, siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir didinti valstybių narių ekonomikų atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([3]) (toliau – „REPowerEU“) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Austrija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

([1]) OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“. Komunikate išdėstyti devyni vieni kitus stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp tų veiksnių, kaip itin svarbūs politikos prioritetai reformų ir investicijų srityje siekiant įveikti dabartinius su našumu susijusius iššūkius ir didinti ilgalaikį Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumą, yra prieiga prie privačiojo kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai, taip pat veikianti bendroji rinka. 2024 m. vasario 14 d. Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „2024 m. metinė bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaita“. Tame komunikate išsamiai aptariami Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai, analizuojant per metus įvykusius pokyčius, suskirstytus pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2024 m. Europos semestras. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2024 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, kurie grindžiami keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ([4]) taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Austrija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė nuomonę dėl Austrijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([5]) (toliau – 2024 m. rekomendacija dėl euro zonos) priėmė 2024 m. balandžio 12 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2024 m. kovo 11 d.;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji Sąjungos ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 ([6]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ir iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([7]) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms. Naujosios ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą reformomis bei investicijomis ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Naująja ekonomikos valdymo sistema taip pat skatinama nacionalinė atsakomybė ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui kartu su veiksmingesniu bei nuoseklesniu vykdymo užtikrinimu. Kiekviena valstybė narė turi pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų ([8]) planas turi atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę Sutarties vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams. Siekdama padėti tuos nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus parengti, 2024 m. birželio 21 d. Komisija paskelbė gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 ir 36 straipsnius Komisija perdavė valstybėms narėms, kai taikytina, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją. Valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turi pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent konkreti valstybė narė ir Komisija susitaria šį terminą pratęsti pagrįstos

([4]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) 2024 m. balandžio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2024/2807, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka Sąjungos fondų pajamas, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

trukmės laikotarpiui. Vadovaudamosi savo nacionalinėmis teisinėmis sistemomis valstybės narės gali savo vidutinės trukmės laikotarpio planų projektus aptarti savo nacionaliniuose parlamentuose, gali paprašyti nepriklausomų fiskalinių institucijų pateikti nuomonę ir gali konsultuotis su socialiniais partneriais ir kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. balandžio 30 d. Austrija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo ([9]), kuris 2023 m. lapkričio 9 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnio 1 dalimi, nes dėl objektyvių aplinkybių dalies ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinti nebeįmanoma, ir kad būtų įtrauktas skyrius „REPowerEU“ ([10]). Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Austrija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. ataskaitą dėl Austrijos. Joje įvertinta pažanga, Austrijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Austrijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(9) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Austrijos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 3,3 % BVP 2022 m. iki 2,7 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 78,4 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 77,8 % 2023 m. pabaigoje;

(10) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo ([11]) Austrijai imtis veiksmų siekiant 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios fiskalinės politikos kryptį ([12]), atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Austrijai rekomenduota būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Austrijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2023 m. fiskalinė politika buvo stabdomoji (jos kryptis ([13]) – 0,9 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,5 % BVP. Tai apima 0,2 % BVP didesnes tikslinių neatidėliotinų paramos priemonių namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, išlaidas.

([9]) Dok. ST 10159/21; ST 10159/21 ADD 1.

([10]) 2023 m. lapkričio 9 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 14472/23; ST 14472/23 ADD 1).

([11]) 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Austrijos 2022 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Austrijos stabilumo programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 162).

([12]) Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Austrijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas nominaliąja verte bus 8,7 %.

([13]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas 2023 m. atitiko 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją. Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 0,2 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 3,5 % BVP, t. y. 0,1 procentinio punkto mažiau, palyginti su 2022 m. Austrija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Ji finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą, pavyzdžiui, gerindama plačiajuosčio ryšio prieigą kaimo bei atokiose vietovėse ir remdama namų ūkius, kad šie iškastinį kurą naudojančias šildymo sistemas pakeistų šildymo naudojant atsinaujinančiuosius išteklius technologija. Viešosios investicijos iš dalies finansuojamos Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(11) pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiamos Austrijos ekonomikos ir biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 0,2 % 2024 m. ir 1,8 % 2025 m., o infliacija pagal vartotojų kainų indeksą (VKI) bus 3,8 % 2024 m. ir 2,7 % 2025 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 2,9 % BVP 2024 m. ir bus 2,8 % BVP 2025 m., o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos sumažės iki 77,5 %, o iki 2025 m. pabaigos – iki 77,4 %. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažės iki 2,8 % BVP 2026 m. ir 2,7 % 2027 m. Taigi planuojama, kad valdžios sektoriaus balansas programos laikotarpiu išliks mažesnis negu Sutartyje nustatyta 3 % BVP pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu išliks nepakitęs – 77,4 % 2026 m. ir 2027 m. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 0,3 % 2024 m. ir 1,6 % 2025 m., o infliacija pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI) bus 3,6 % 2024 m. ir 2,8 % 2025 m.;

(12) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 3,1 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos sumažės iki 77,7 %. Deficito padidėjimas 2024 m. daugiausia atspindi uždelstą infliacijos poveikį išlaidoms (darbo užmokesčiui, pensijoms, indeksuojamoms socialinėms išmokoms) ir papildomas išlaidas pagal nacionalinę fiskalinę sistemą vaikų priežiūros, būsto ir klimato srityse, taip pat neseniai priimtą būsto ir statybos dokumentų rinkinį. Be to, kelių su energija susijusių neatidėliotinų paramos priemonių, pavyzdžiui, vadinamojo elektros energijos kainų stabdžio, taikymas pratęstas iki 2024 m. pabaigos. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus skatinamoji ir jos kryptis sudarys 0,4 % BVP;

(13) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,1 % BVP, palyginti su 0,2 % BVP 2023 m. Išlaidas finansuojant Priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Austrijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(14) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo ([14]), kad Austrija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių išlaidų ([15]) nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 4,6 %. Valstybės narės paragintos, vykdant savo 2023 m. biudžetus ir rengiant savo 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Austrijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 5,9 %, t. y. jų augimas viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Šis nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamo didžiausio prieaugio viršijimas 2024 m. atitinka 0,6 % BVP. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(15) be to, Taryba rekomendavo Austrijai imtis veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Taryba taip pat rekomendavo, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Austrija turėtų užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje įvertinta, kad neatidėliotinų energijos paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos ([16]) 2023 m. sudarys 1,4 % BVP, ir numatoma, kad 2024 m. jos sudarys 0,4 %, o 2025 m. – 0,1 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad 2024 m. tebegalios vadinamasis elektros energijos kainų namų ūkiams stabdis ir energijos mokesčio sumažinimas,

([14]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Austrijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Austrijos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 186).

([15]) Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

([16]) Šis skaičius rodo metines tų priemonių biudžeto išlaidas, įskaitant pajamas ir išlaidas, ir, kai taikytina, atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

nors jų poveikis bus nedidelis ([17]). Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, tos projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 1,0 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ([18]) fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės skatinamąjį 0,4 % BVP poveikį. Neatidėliotinų energijos paramos priemonių nenumatoma kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos. Be to, nenumatoma visų su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos. Apskaičiuota, kad biudžeto išlaidos neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms, kuriomis siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, sudarys mažiau nei 0,1 % BVP 2024 m. (palyginti su 0,4 % 2023 m.), o iš jų mažiau nei 0,1 % BVP (palyginti su 0,4 % 2023 m.) vertės priemonėmis išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

(16) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Austrija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos sumažės iki 3,3 % BVP nuo 3,5 % BVP 2023 m. Taip yra dėl 2023 m. įgyvendintų išimtinai didelių investicijų, kurias iš dalies skatino savivaldybių investicijų įstatymas. Atsižvelgiant į šiuos papildomus veiksnius laikoma, kad 2024 m. viešosios investicijos atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš Sąjungos fondų gautomis pajamomis, įskaitant Priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti nepakitusios – 0,2 % BVP;

(17) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,9 % BVP. Deficito sumažėjimas 2025 m. daugiausia susijęs su mažesniu darbo užmokesčio, pensijų ir kitų socialinių išmokų padidėjimu dėl mažėjančios infliacijos ir laipsniško priemonių, skirtų didelių energijos kainų poveikiui švelninti, panaikinimo. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų padidėti iki 77,8 %. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2025 m. daugiausia susijęs su didesnėmis palūkanų normų išlaidomis 2024 m. ir mažesniu nominaliojo BVP prieaugiu;

(18) Austrijos fiskalinė sistema grindžiama sudėtinga tarpvyriausybinių pervedimų tarp federalinių ir regioninių valdžios institucijų sistema, kurioje paskatų viešąsias lėšas leisti veiksmingai yra nedaug. Dėl mokestinės autonomijos stokos išlaidų finansavimas tarp skirtingų federalinių lygmenų yra labai priklausomas nuo šios sistemos. 2023 m. federalinių žemių pajamos iš nuosavų išteklių sudarė tik nedidelę visų viešųjų pajamų procentinę dalį. Kartu nuo federalinių žemių ir savivaldybių išlaidų iš dalies priklauso esminių paslaugų, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros, vaikų priežiūros ir viešojo transporto, finansavimas. Demografiniai pokyčiai ir žalioji pertvarka dar labiau didina federalinių žemių ir savivaldybių patiriamą išlaidų spaudimą, o pajamos iš nuosavų išteklių nėra susietos su išlaidų dinamika. Dabartinė fiskalinė sistema yra neefektyvi ir nepakankamai skaidri, nes joje nesimato aiškaus ryšio tarp mokesčių naštos ir viešųjų išlaidų. Kad bendra viešųjų išlaidų kokybė pagerėtų, svarbu labiau suderinti pajamas iš nuosavų išteklių su subcentrinėmis valdžios sektoriaus išlaidomis ir didinti skaidrumą bei koordinavimą. Pagerinti fiskalinį federalizmą ir bendrą mokesčių sistemą būtų galima reformuojant nekilnojamojo turto mokesčių sistemą;

(19) mokesčių derinys ir toliau labai priklauso nuo darbo pajamų (darbo užmokesčio mokesčių ir socialinio draudimo įmokų) ir vartojimo. 2022 m. Austrijos mokesčių santykis su BVP buvo trečias pagal dydį Sąjungoje, o jos mokesčių pleištas yra labai didelis. Nuo 2023 m. gyventojų pajamų mokesčio laipteliai indeksuojami pagal infliaciją, taip užkertant kelią tolesniam mokesčių pleišto didėjimui dėl mokesčių laiptelių slinkio. Kartu vykdant 2022 m. ekologinių ir socialinių mokesčių reformą buvo numatytos mokesčių ir socialinės apsaugos srities lengvatų priemonės ir nustatyta CO_2 kainodara transporto ir šildymo sektoriuose, dėl to mokesčių derinys pagerėjo. Tačiau su mokesčių deriniu susijusios kelios ilgalaikės struktūrinės problemos tebėra neišspręstos. Geresnis augimui palankesnių mokesčių taikymas taip pat galėtų padėti sukurti būtiną biudžeto erdvę ir padidinti mokesčių sistemos teisingumą;

(20) sveikatos priežiūros išlaidos yra vienos didžiausių Sąjungoje: daug sveikatos priežiūros paslaugų vis dar teikia ligoninės – tai brangus ir ne toks efektyvus sveikatos priežiūros teikimo būdas. Numatoma, kad viešosios išlaidos sveikatos priežiūrai padidės nuo 7,8 % BVP 2022 m. iki 8,8 % BVP 2050 m. Be to, dėl didėjančio gyventojų skaičiaus ir visuomenės senėjimo sveikatos priežiūros paslaugomis tikriausiai bus naudojamasi dažniau, o dėl to fiskalinio

([17]) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje iš esmės daroma prielaida, kad priemonės, kurios, Austrijos teigimu, toliau bus taikomos iki 2024 m. pabaigos, poveikį biudžetui darys ir 2025 m.

([18]) Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP;

tvarumo problemos dar labiau padidės. 2023 m. pradėta sveikatos priežiūros reforma apima dideles investicijas į pirminę sveikatos priežiūrą, ambulatorinę priežiūrą, skaitmenizavimą ir prevenciją – tai galėtų padėti ilguoju laikotarpiu nedidinti išlaidų, jei kartu būtų vykdomos struktūrinės reformos. Bus labai svarbu užtikrinti, kad pacientai sveikatos priežiūros sistemoje būtų nuosekliai nukreipiami, be kita ko, užtikrinant, kad padidėjus pirminės sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlai būtų mažiau naudojamasi esamomis ligoninių ar ambulatorinės specializuotos sveikatos priežiūros paslaugomis. Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas padės stiprinti ambulatorinę pirminę sveikatos priežiūrą, visų pirma remiant esamus ir naujus vietinius pirminės sveikatos priežiūros centrus. Tačiau tarp 2023 m. pradėtų reformų nebuvo struktūrinių reformų dėl teisinės atsakomybės, kuriomis atsakomybė finansavimo ir išlaidų srityje būtų pertvarkyta taip, kad didėtų veiksmingumas. Todėl labai svarbu stiprinti koordinavimą ir valdymą;

(21) 2023 m. ilgalaikės priežiūros reforma pagerino paslaugų teikimo adekvatumą visuomenės senėjimo kontekste. Be to, dėl didėjančio moterų dalyvavimo darbo rinkoje ir kintančių šeimos struktūrų reikia stiprinti formaliosios priežiūros struktūras. Nors ilgalaikės priežiūros reforma padėjo pagerinti ilgalaikės priežiūros darbuotojų mokymo galimybes bei darbo sąlygas ir padidinti darbo užmokestį, taip pat reikia dėti daugiau pastangų savarankiškai dirbančių kartu gyvenančių priežiūros darbuotojų padėčiai pagerinti. Be to, reforma nebuvo sprendžiama struktūrinio fiskalinio tvarumo problema. Numatoma, kad ilgalaikės priežiūros išlaidos beveik padvigubės nuo 1,6 % BVP 2022 m. iki 3,1 % BVP 2070 m. Ilgalaikės priežiūros sistemai būdingos atskirtos kompetencijos, kiek tai susiję su išmokomis pinigais (federalinis lygmuo) ir paslaugų teikimu (federalinių žemių lygmuo). Būtų pageidautina labiau suderinti finansavimą ir paslaugas, tarpusavyje koordinuoti įvairius sektorius ir nustatyti bendrus veiklos standartus visuose regionuose. Naujai sukurta *Pflege-Entwicklungs-Kommission* galėtų paspartinti tokias diskusijas. Turimo turto įvertinimo principas taikomas priežiūrai namuose ir bendruomeninei globai, bet ne stacionarinei globai, todėl atsiranda finansinė paskata naudotis palyginti brangesne stacionarine globa;

(22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Tos reformos ir investicijos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Austrijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu sparčiai vykdyti veiksmingą gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Austrija tęstų reformų ir investicijų įgyvendinimą spręsdama atitinkamus uždavinius. Visų pirma ypač svarbu pradėti rengti antrąjį ir trečiąjį mokėjimo prašymus. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(23) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([19]) 18 straipsnį, Austrija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, remiamą Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+), Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (toliau – TPF) lėšomis, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius ir į nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą. Ta peržiūra yra Sąjungos finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Austrija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių. Regioniniai skirtumai Austrijoje yra vieni mažiausių Sąjungoje, tačiau esama rizikos, kad esami skirtumai ateityje padidės, iš dalies dėl demografinių iššūkių ir gyventojų skaičiaus mažėjimo tam tikrose atokiose kaimo vietovėse. Svarbu paspartinti sanglaudos politikos programų įgyvendinimą, o tose programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Ypač svarbu didinti mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos veiksmingumą, atsižvelgiant į nacionalines ir regionines pažangiosios specializacijos strategijas, ir naudotis mokslo ir verslo ryšiais. Taip pat būtina tęsti žaliąsias investicijas, visų pirma siekti didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti anglies dioksido išmetimo rodiklį, be kita ko, pasitelkiant besiformuojančias žaliąsias technologijas. Integruoto teritorinio vystymosi metodai, kuriais remiama įtrauki ir tvari vietos plėtra, yra labai svarbūs. Tebėra aktualus švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą, ypač palankių sąlygų neturinčių grupių asmenų, kokybės ir įtraukumo skatinimas; taip pat

([19]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

reikėtų tęsti investicijas, kuriomis remiama aktyvi įtrauktis ir įsidarbinamumas. Austrija taip pat galėtų pasinaudoti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([20]) sukurta Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva, kad paremtų ypatingos svarbos technologijų, įskaitant švarias ir efektyviai išteklius naudojančias technologijas, kūrimą ar gamybą;

(24) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir kitų Sąjungos fondų lėšomis, Austrijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su darbo rinka, verslo dinamiškumu ir galimybe gauti rizikos kapitalo, taip pat nuolatine priklausomybe nuo dujų importo iš Rusijos ir palyginti dideliu transporto sektoriuje išmetamų teršalų kiekiu;

(25) moterų užimtumo lygis, išreikštas užimtumu pagal etato ekvivalentą, yra mažesnis už Sąjungos vidurkį, nors pastebima didėjimo tendencija. Pagal ne visą darbo dieną dirbančių moterų skaičių Austrija užima antrą vietą Sąjungoje. Didelę ne visą darbo dieną dirbančių moterų dalį iš esmės lemia tai, kad kokybiškas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų nepakanka ir regioniniai skirtumai yra dideli. 2023 m. oficialias vaikų priežiūros įstaigas lankė tik 24,1 % jaunesnių nei 3 metų amžiaus vaikų, taigi dalyvavimo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemose lygis apskritai išlieka mažesnis už Sąjungos vidurkį, kuris yra 34,9 %. Dviguba apmokamo darbo ir priežiūros pareigų našta moterims daro daug didesnį poveikį nei vyrams. Nors imamasi veiksmų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros prieinamumui ir kokybei padidinti, dėl dabartinio vaikų priežiūros įstaigų darbo laiko priežiūros pareigų turintys tėvai, daugiausia moterys, turi mažai galimybių dirbti ilgiau. Be to, nustačius privalomus kokybės standartus ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros srityje, būtų galima geriau užtikrinti kokybišką priežiūrą visoje šalyje;

(26) Austrijoje mažėja verslo dinamiškumas: įmonių steigimo ir veiklos nutraukimo rodikliai yra vieni mažiausių Sąjungoje. Startuolių ir naujų įmonių dalis mažėja ir tai daro neigiamą poveikį našumui (2013 m. naujų įmonių dalis buvo 5,4 %, o 2020 m. ši procentinė dalis sumažėjo iki 3,8 %, t. y. mažiau už Sąjungos vidurkį). Sparčiai augančių įmonių dalis taip pat gerokai mažesnė už Sąjungos vidurkį (2021 m. 8,21 % pagal įmonių skaičių ir 7,29 % pagal darbuotojų skaičių, palyginti su atitinkamai 9,18 % ir 12,40 % Sąjungoje). Palyginti su tarptautiniais standartais, nuosavo kapitalo finansavimas yra mažas. Ribota privataus rizikos kapitalo pasiūla yra kliūtis novatoriškoms bendrovėms ir technologijų sklaidai. Rizikos kapitalo pasiūla ir paklausa Austrijoje nėra itin didelė, o tai gali trukdyti steigtis ir plėstis naujoms technologijoms imlioms arba novatoriškoms įmonėms. Tai, kad sunku gauti rizikos kapitalo finansavimą, ypač veikia novatoriškas mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ) ir startuolius. Rizikos kapitalo finansavimas yra nepakankamai išvystytas: 2022 m. privatus kapitalas sudarė tik 0,14 % BVP, t. y. gerokai mažiau už Sąjungos vidurkį – 0,64 %, o rizikos kapitalas – 0,041 % BVP (palyginti su Sąjungos vidurkiu, kuris yra 0,09 %);

(27) įgūdžių trūkumas ir neatitiktis yra vieni iš aktualiausių Austrijos uždavinių, o dėl visuomenės senėjimo padėtis greičiausiai dar labiau pablogės. Austrijos laisvų darbo vietų lygis tebėra vienas aukščiausių Sąjungoje ir nuo 2021 m. pabaigos išliko didesnis nei 4 %. Nors vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygis per pastarąjį dešimtmetį nuolat augo ir 2023 m. pasiekė 57,7 %, jis tebėra gerokai mažesnis už Sąjungos vidurkį (63,8 %). Vyresnio amžiaus darbuotojai turi mažiau skaitmeninių įgūdžių ir dažnai susiduria su diskriminacine praktika dėl amžiaus, todėl jiems sunku reintegruotis į darbo rinką. Žemos kvalifikacijos asmenys, turintys tik privalomą mokyklinį išsilavinimą, yra ypač pažeidžiami ir Austrijoje sudaro didžiausią bedarbių dalį. Be to, migrantų kilmės asmenys ir palankių socialinių bei ekonominių sąlygų neturintys asmenys turi mažiau galimybių įsidarbinti ir susiduria su ypatingomis kliūtimis darbo rinkoje, *inter alia*, dėl sunkumų, susijusių su perėjimu iš švietimo sistemos į darbo rinką. Remiantis 2022 m. Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) tyrimu, maždaug vienas iš keturių penkiolikmečių Austrijos moksleivių nebuvo pasiekę minimalaus matematikos, skaitymo ir gamtos mokslų žinių lygio, o nepalankioje padėtyje esančių ar migrantų kilmės moksleivių, neturinčių pakankamai matematikos žinių, dalis padidėjo iki 45 %. Be to, ne Sąjungoje gimę jaunuoliai beveik du kartus dažniau nebaigia mokyklos ir tai neigiamai veikia jų integraciją į darbo rinką. Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos įgūdžių pasiūlos ir palankių sąlygų neturinčių moksleivių mokymosi rezultatų gerinimo priemonės įgyvendinamos, tačiau reikia papildomų priemonių esamam darbo jėgos ir įgūdžių trūkumui mažinti. Tai galėtų būti vyresnio amžiaus, žemos kvalifikacijos darbuotojų ir migrantų kilmės asmenų skatinimas patekti į darbo rinką, pagalba migrantų kilmės jaunimui baigti mokyklą, taip pat palankių sąlygų neturinčių moksleivių ir migrantų kilmės moksleivių pagrindinių įgūdžių gerinimas;

([20]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(28) nepaisant tam tikrų diversifikavimo pastangų, Austrija tebėra labai priklausoma nuo Rusijos dujų. Nors dujų tiekimas iš Norvegijos ir, kiek mažesniu mastu, iš Šiaurės Afrikos ir Vidurinės Azijos 2023 m. padidėjo, dujų tiekimo sektoriuje dominavo importas iš Rusijos, ypač žiemą (2023 m. gruodžio mėn. – 98 % viso importo). Siekdama padidinti transportavimo pajėgumus iš kaimyninių šalių, pavyzdžiui, Vokietijos ir Italijos, Austrija rėmė tikslines investicijas į dujotiekio infrastruktūros modernizavimą. Be to, priemonės pagal Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, pavyzdžiui, investicijos į energijos vartojimo efektyvumą ir iškastinį kurą naudojančių šildytuvų pakeitimą, padeda mažinti dujų poreikį ir paspartinti žaliąją pertvarką. Atsisakius ilgalaikės tiekimo sutarties tarp Austrijos iš dalies valstybės valdomos energetikos įmonės OMV ir Rusijos įmonės „Gazprom“, būtų galima greitai sudaryti palankesnes sąlygas tolesnėms pastangoms įvairinti dujų energijos šaltinius. Nepaisant kai kurių neseniai priimtų dujų šaltinių įvairinimo priemonių, atsisiejimo nuo Rusijos dujų strategiją reikės toliau stiprinti, nes kol kas Austrijos energijos tiekimas yra pažeidžiamas;

(29) Austrijos įrengtoji atsinaujinančiųjų išteklių energijos galia 2022 m. padidėjo 6 %. Nors saulės energija, visų pirma fotovoltinė, buvo toliau sparčiai plėtojama, vėjo energija nebuvo plėtojama taip greitai, kaip saulės energija. Atsižvelgiant į Austrijos tikslą iki 2030 m. 100 % sunaudojamos elektros energijos gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių, būtina skubiai atnaujinti ir išplėsti elektros energijos kaupimo pajėgumus, taip pat perdavimo ir skirstomuosius tinklus, ypač tarp Rytų ir Vakarų Austrijos. Tam reikia ir diegti daugiau investicijų, ir papildomą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą sparčiau integruoti į sistemą, kaip nustatyta 2024 m. balandžio mėn. paskelbtame pirmajame integruoto tinklo infrastruktūros plane. Austrija pateikė papildomų priemonių energetikos pertvarkai paspartinti, tačiau nacionalinis parlamentas dar turi priimti peržiūrėtą Elektros energijos rinkos aktą ir Dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių aktą;

(30) per pastaruosius kelerius metus Austrijos taikytos priemonės išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti pradeda duoti rezultatų. 2022 m. į Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą neįtrauktas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažėjo 5 %. Vis dėlto taikant dabartinę politiką lieka 21 procentinio punkto atotrūkis tarp dabartinių Austrijos veiklos rezultatų ir sutarto pastangų pasidalijimo tikslo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842 ([21]) – 48 % iki 2030 m., palyginti su 2005 m. lygiu. Austrija dar turi pateikti Komisijai atnaujinto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano, kurį reikėjo pateikti 2023 m. birželio mėn., projektą, kuriame būtų išdėstyta, kaip ji siekia šį atotrūkį panaikinti. Austrija įvedė CO_2 kainą sektoriams, kuriems netaikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, ir tai yra žingsnis tinkama linkme, tačiau transporto išmetamų teršalų kiekis vienam gyventojui vis dar viršija Sąjungos vidurkį, *inter alia*, dėl palyginti mažo mokesčio tarifo dyzelinui, dėl kurio atsiranda vadinamasis degalinės turizmas. Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta ne viena darniojo transporto reforma ir investicija, tačiau yra galimybių imtis papildomų išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonių, be kita ko, stiprinant viešąjį transportą kaimo vietovėse;

(31) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2024 m. rekomendacijai įgyvendinti. Austrijai skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą rekomendacijas, išdėstytas 2024 m. euro zonai skirtoje rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Austrijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų ([22]) augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris, *inter alia*, padėtų vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti, kad būtų laikomasi Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės. Padidinti sveikatos priežiūros sistemos ir ilgalaikės priežiūros sistemos fiskalinį tvarumą. Supaprastinti ir racionalizuoti fiskalinius santykius ir atsakomybę tarp įvairių valdžios lygmenų, taip pat suderinti atsakomybę finansavimo ir išlaidų srityse. Toliau gerinti mokesčių derinį, kad būtų sumažintas mokesčių pleištas, ir remti integracinį bei tvarų augimą.

([21]) 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([22]) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

2. Spręsti atitinkamus uždavinius, kad būtų galima nuolat, sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant tų programų laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Skatinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, be kita ko, gerinant vaikų priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, ir vyresnio amžiaus darbuotojų dalyvavimą darbo rinkoje. Gerinti nepalankioje padėtyje esančių grupių, pavyzdžiui, darbo ieškančių žemos kvalifikacijos asmenų ir migrantų kilmės asmenų, rezultatus darbo rinkoje ir pradedant ikimokykliniu ugdymu, o ypač – mokykla, gerinti pagrindinių įgūdžių lygį. Skatinti verslo dinamiškumą ir naujų įmonių kūrimą ir augimą, be kita ko, sudarant geresnes sąlygas gauti rizikos kapitalo.

4. Didinti energetinį saugumą sparčiau įvairinant dujų tiekimo šaltinius ir atsisakant dujų iš Rusijos. Toliau mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, visų pirma transporto sektoriuje.

Priimta Liuksemburge 2024 m. spalio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY I.